

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р инж. Руско Христов Вълков

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 5 „Технически науки“, професионално направление 5.7 Архитектура, строителство и геодезия.

1.Обща част.

Настоящото становище е изготвено съгласно изискванията на Закон за развитие на академичния състав в Република България, Правилник за прилагане на Закон за развитие на академичния състав в Република България и на база решение, прието на първо заседание на Научно жури, проведено на 20.08.2026 г., във връзка с конкурс за доцент, обявен в Държавен вестник, бр. 42/08.05.2026 г. за нуждите на катедра „Тактика“ към факултет „Пожарна безопасност и защита на населението“ при Академия на МВР.

В конкурса участва единствен кандидат д-р инж. Свилена Севдалинова Арабаджиева, старши преподавател към същата катедра .

2.Кратки биографични данни

Инспектор д-р инж. Свилена Севдалинова Арабаджиева е родена на 16.10.1984 г. в гр. Елена, област Велико Търново. След завършване на средно образование постъпва в Академия на МВР и завършва през 2007 год. с придобита ОКС „бакалавър“ по специалност „Пожарна и аварийна безопасност“. През 2011 год. придобива ОКС „магистър“ по същата специалност, а през 2021 год. завършва втора магистратура във ВА „Г. С. Раковски“ по специалността „Логистика на сигурността и отбраната“

Професионалният и път започва през 2007 год. година като инспектор по държавен противопожарен контрол и превантивна дейност в Първа районна служба «ПБЗН», гр. Русе, а след 2010 год., до 2012 год. е инспектор в сектор Държавен противопожарен контрол и превантивна дейност» в регионална дирекция гр. Велико Търново.

Образователна и научна степен „доктор“ придобива през 2024 год. след защита на дисертационен труд на тема „Динамика на развитие на пожар в пътнически вагони“ в професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия“.

3. Общо описание на представените материали.

Кандидатът д-р инж. Свилена Арабаджиева участва в конкурса с:

- Дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ на тема „Динамика на развитие на пожар в пътнически вагони“ (по показател А);
- Монография на тема „Водоснабдяване за вътрешно пожарогасене: Вътрешни пожарни кранове“, ISBN 978-954-348-267-2. (по показател В);
- Справка за съответствие с минималните национални изисквания по чл.26 от ЗРАСРБ, Област 5 Технически науки, Професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия;
- Справка за оригиналните научни приноси в научните трудове;
- Справка за изпълнение на учебната натовареност;
- Списък на научните трудове /резюмета/ представени за рецензиране;

4. Обща характеристика на дейността на кандидата.

Преподавателската дейност на д-р инж. Свилена Арабаджиева започва през месец март 2012 год. в катедра Тактика на факултет Пожарна безопасност и защита на населението при Академия на МВР, от начало като асистент, а по-късно като старши преподавател. Първоначално провежда упражнения по учебните дисциплини Учебна практика /Оперативно дежурство/, Хидравлика и противопожарно водоснабдяване, и Спасителни дейности. След 2019 год. изцяло обслужва /лекции и упражнения/ учебните дисциплини Хидравлика и водоснабдяване за пожарогасене и Логистика. Има 14 години преподавателски стаж. През целия период ежегодно изпълнява изискванията за учебна натовареност за заеманата академична длъжност и повишава професионалните си знания и умения чрез участие и обучение в различни институции у нас и в чужбина.

Всичко това е показател за добра теоретична и практическа подготовка.

От представените 25 публикации 5 са самостоятелни разработки на старши преподавател Арабаджиева, а останалите 20 са в съавторство, при шест от които са с двама автори, а при 5 – трима автори. По начина на представяне на публикациите е трудно да се определи в кои от съвместните публикации кандидата е на първо място, за да се определи водещата му роля.

От посочената литература и използвани източници в монографията, е видно, че кандидатът познава добре литературата и научната периодика в областта в която работи.

Тематично и по качество публикациите съответстват на професионалното направление на конкурса.

От изложеното до тук се вижда, че д-р инж. Арабаджиева е опитен преподавател, теоретично и практически добре подготвен и информиран, използва съвременни методи за обучение и постиженията на информационните технологии в учебния процес.

Преподавателската дейност на кандидата ми дава основание да го определя като добър и подготвен преподавател, който пълноценно може да изпълнява преподавателската дейност, свързана с академичната длъжност „доцент“, за която кандидатства.

5. Изпълнение на критериите за заемане на академична длъжност „доцент“.

Старши преподавател д-р инж. Свилена Арабаджиева участва в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ със защитен дисертационен труд на тема: „Динамика на развитие на пожар в пътнически железопътни вагони“ /50 точки/; монография на тема „Водоснабдяване за вътрешно пожарогасене: Вътрешни пожарни кранове“ / 100 точки/.

По показател Г кандидатът участва с 25 публикации в издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация и в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове / 303,35 точки/;

По показател Д12 на кандидата са известни 5 цитирания в научни издания реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация или в монографии и колективни трудове /50 точки/; по показател Д13 - 13 цитирания в монографии и колективни томове /39 точки/ и по показател Д14 - 5 цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране / 10 точки/.

Общо по показател Д – 99 точки.

По показател Е за участие в научен или образователен проект 10 точки.

6. Оценка на научните и научно-приложни приноси.

Представените научни трудове на кандидата са на високо научно ниво, в резултат на дългогодишна научноизследователска дейност.

В представените научни трудове и справката на кандидата са формулирани значителен брой научни и научно-приложни приноси по-съществени от които са:

1.Разработени са математически, вероятностни и числени модели за анализ, оценяване и управление на пожарния риск, включително CFD модели, модели „фактор–параметър“, дървета на събитията, методики за оценяване на риска, евакуационни модели и инженерни изчислителни процедури.

2.Проведени са експериментални и приложни изследвания за повишаване на пожарната безопасност и ефективността на противопожарната техника и инфраструктура, обхващащи пожарите в железопътния транспорт, пожарните струйници, пожарните хидранти, вътрешните пожарни кранове, поведението на материалите и факторите на пожара, като са разработени практически методики и инженерни зависимости за тяхното оценяване и експлоатация.

3.Изследвани са човешкият фактор, поведението и подготовката на населението, пътниците и професионалните екипи, като са разработени методики за оценяване на знанията и готовността за действие, обучителни модели и практически тренажори за повишаване на пожарната безопасност.

4.Предложени са научно обосновани организационни, нормативни и управленски решения за усъвършенстване на пожарната безопасност, включително риск-базиран контрол, нормативни промени, методики за експлоатационен контрол, организационни модели и интегрирани подходи за управление на безопасността в различни обекти и инфраструктури.

5.Разширени са научните знания относно пожарната безопасност на специализирани и високорискови обекти, чрез комплексни статистически, експериментални и числени изследвания на железопътния транспорт, промишлените обекти, складовете за боеприпаси, културното наследство, кухненските пожари и противопожарното водоснабдяване, насочени към повишаване на превенцията, оперативната готовност и ефективността на противопожарната защита.

7. Оценка на личния принос на кандидата.

Считам, че представените по конкурса материали са лично дело на д-р инж. Свилена Арабаджиева Приемам представената информация за достоверна.

8. Заключение.

Прегледът на представените по конкурса материали показва, че са изпълнени изискванията за заемане на академична длъжност „доцент“ съгласно ЗРАСРБ и правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Считам, че горе изложените констатации са достатъчно основание да предложи на уважаваните членове на научното жури д-р инж.Свилена Арабаджиева да бъде избрана на академична длъжност „доцент“ в област на висшето образование 5 Технически науки, професионално направление 5.7 Архитектура, строителство и геодезия.

03.09.2026 г.

Член на журито:.....

/проф. д-р инж. Р. Вълков/